

SPRÁVA O VYHODNOTENÍ ZÁVLAHOVEJ SEZÓNY ZA ROK 2022

príprava závlahovej sezóny na rok 2023

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

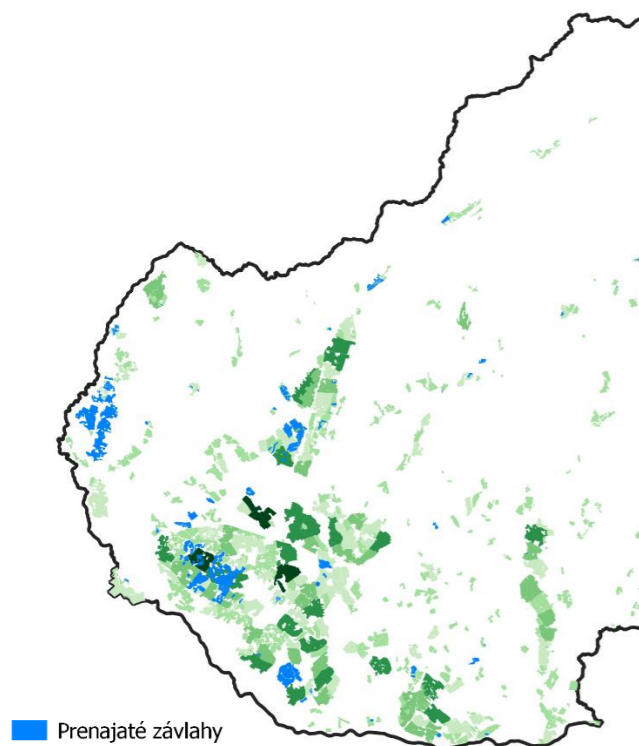
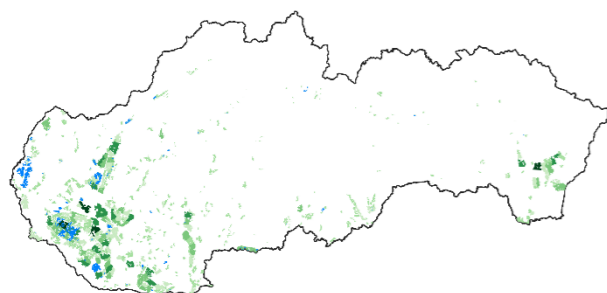

HYDROMELIORÁCIE
štátny podnik
Vrakunská 29
Bratislava

ZHODNOTENIE STRATÉGIE V OBLASTI ZÁVLAH ZA OBDOBIE 2022

Na Slovensku bolo do roku 1989 vybudovaných 321 tis. ha vysokotlakových závlah poľnohospodárskej pôdy postrekom, čo technicky predstavuje 461 čerpacích staníc a 9 415 km podzemnej tlakovej rúrovej siete vyústenej hydrantmi na úrovni poľnohospodárskej pôdy. Budovali sa za účelom znížovania vlhového deficitu počas vegetačného obdobia a zabezpečenia stability poľnohospodárskej produkcie.

ZÁVLAHOVÉ ÚZEMIA

■ Prenajaté závlahy
 Vybudované závlahy (ha)
■ 0,00 - 600
■ 600 - 1 200
■ 1 200 - 1 800
■ 1 800 - 2 400
■ 2 400 - 3 000

Funkčné čerpacie závlahové stanice sú objekty, ktoré sú dlhodobo prenajaté a spravidla podľa potreby aj každoročne využívané nájomcami, ktorí im venujú patričnú starostlivosť. Ich rozhodujúca rastlinná produkcia je bez možnosti použitia týchto zariadení priamo ohrozená jednak z pohľadu dopestovaného objemu, ako aj jeho trhovej kvality.

Stavebné, strojové a technologické časti týchto objektov závlahových stavieb sú pravidelne opravované a udržiavané v rozhodujúcej miere z vlastných finančných prostriedkov nájomcov.

Obmedzene funkčné závlahové čerpacie stanice, resp. nimi tvorené závlahové technologické a prevádzkové celky predstavujú prípady, keď technický stav zariadenia a ním daná reálna prevádzkyschopnosť je negatívne ovplyvnená prirodzeným fyzickým opotrebením stavieb, ale predovšetkým technologickej časti. Takisto vandalizmus a krádeže majú negatívny vplyv na to, že pôvodne vybudovaná kapacita závlahovej stavby je obmedzená a jej obnova si vyžaduje rekonštrukcie, resp. doplnenie niektorých technologických komponentov. Tieto opatrenia sú rozsahom a vecnou štruktúrou individuálne podľa aktuálneho stavu konkrétnej vodnej stavby. Všeobecne však platí, že sú náročné na finančné zdroje nájomcov.

Nefunkčné závlahové čerpacie stanice predstavujú zariadenia, ktorých stavebné a technologické časti sú značne opotrebené, poškodené vandalizmom alebo odcudzením do takej miery, že ich obnova je z pohľadu ekonomickej efektívnosti nereálna.

ODBER ZÁVLAHOVEJ VODY 2022

Jedným z rozhodujúcich hodnotiacich ukazovateľov využitia prenajatých štátnych závlah je skutočný odber závlahovej vody týmito zariadeniami. Odbery závlahovej vody v sezóne 2022 podľa nahlásených objemov od nájomcov.

Graf č.1: Vývoj odberov závlahovej vody

SPRÁVA O ZÁVLAHOVEJ SEZÓNE

- Závlahovú sezónu v roku 2022 môžeme zhodnotiť z hľadiska potreby aplikácie závlahovej dávky ako pozitívny, nakoľko v roku 2022 sa dosiahol extrémny deficit zrážok v čase kedy bola voda pre plodiny a vývoj plodov veľmi dôležitý.
- Bez aplikácie doplnkovej závlahy by dopady na poľnohospodársku produkciu boli jednoznačne oveľa väčšie.

Tab. č.1: Zavlažované plodiny za obdobie 2022

Plodina	Odobratá voda [m ³]	Zavlažená výmera [ha]	Dávka v m ³ /ha
cesnak	175 100	192,00	911,00
cibuľa	2 160 608	1 075,00	2 009,00
círok	63 045	42,00	1 501,00
cukrová repa	1 061 175	1 201,00	883,00
cvikla	5 680	8,00	710,00
horčica	12 000	40,00	300,00
hrach	617 154	929,00	664,00
iné (napr. zelené hnojivo na zaoranie)	64 513	234,00	275,00
jačmeň	153 602	395,00	388,00
jahody	144 113	53,00	2 719,00
kapusta	39 400	30,00	1 313,00
koreňová zelenina	9 000	7,00	1 285,00
kukurica	9 158 330	6 996,00	1 309,00
lucerka	378 457	403,00	939,00
mak	81 343	244,00	333,00
mrkva	687 842	306,00	2 247,00
obilniny	5 359	15,00	357,00
ovocné dreviny	609 396	437,00	1 394,00
ovos	7 224	18,00	401,00
paprika	71 727	28,00	2 561,00
petržlen	231 593	99,00	2 339,00
proso	7 495	17,00	440,00
pšenica	1 444 102	2 924,00	493,00
rajčiny	900	1,00	900,00
red'kovka	2 000	10,00	200,00
repka olejná	297 998	713,00	417,00
slnečnica	176 839	240,00	736,00
sója	326 063	569,00	573,00
šošovica	12 960	43,00	301,00
špargľa	20 638	25,00	825,00
tekvica	16 580	45,00	368,00
tráva	627 640	317,00	1 979,00
vinica	200 052	203,00	985,00
zelenina	526 654	312,00	1 687,00
zemiaky	3 801 242	2 151,00	1 767,00

SUCHO A DOPAD NA POĽNOHOSPODÁRSKU PRODUKCIU V 2022

Rok 2022 bol z hľadiska výskytu sucha na Slovensku výnimočný. Extrémne suché podmienky sa vyskytli na viac ako polovici územia Slovenska a trvanie sucha bolo na niektorých miestach dlhšie ako 200 dní. Vo väčšine okresov na území Slovenska bola úroda veľmi nízka a sucho významne zasiahlo aj lesné ekosystémy.

Pšenica ozimná a jačmeň jarný pozitívne reagovali na závlahu zvýšením úrody v priemere o 10 – 15 %. Celkovo i bez závlah bola dosiahnutá úroveň dlhoročných priemerov.

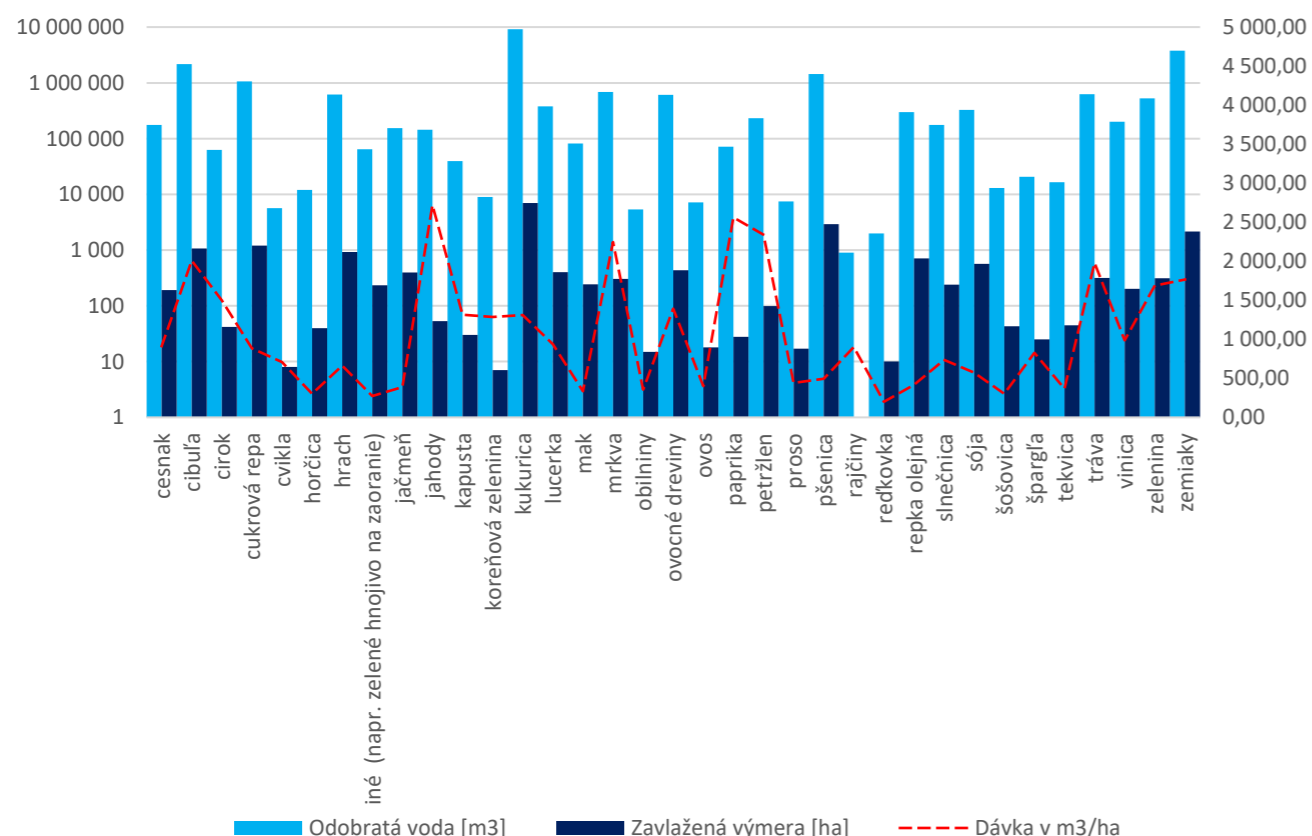
Pri repke olejnej sa sucho na úrode výraznejšie neprejavilo. Pritom predstavovala iba minimálne množstvo zavlažených plôch. Úrody sú okolo dlhodobého priemeru.

Očakáva sa pokles úrody slnečnice o 30 %. Sú lokality, kde to bude až o 50 % z priemeru.

Pri repe cukrovej je predpokladaný pokles úrod na úrovni 20 – 25 %. Tu ešte pomohli augustové zrážky. V závlahových podmienkach sa dosiahlo 60 až 70 t.ha-1 pri cukornatosti 16 %.

Kukurica na zrno (KZ), siláž (KS) a osivová kukurica (KO) dopadnú asi najhoršie. Kombinácia výrazného vlhového deficitu s teplotami atakujúcimi 40 stupňov mala za následok nevytvorenie zrna a v mnohých prípadoch dokonca nenastalo vytvorenie šúľkov. Časť porastov KZ bola zosilážovaná a podobný osud stihol i KO.

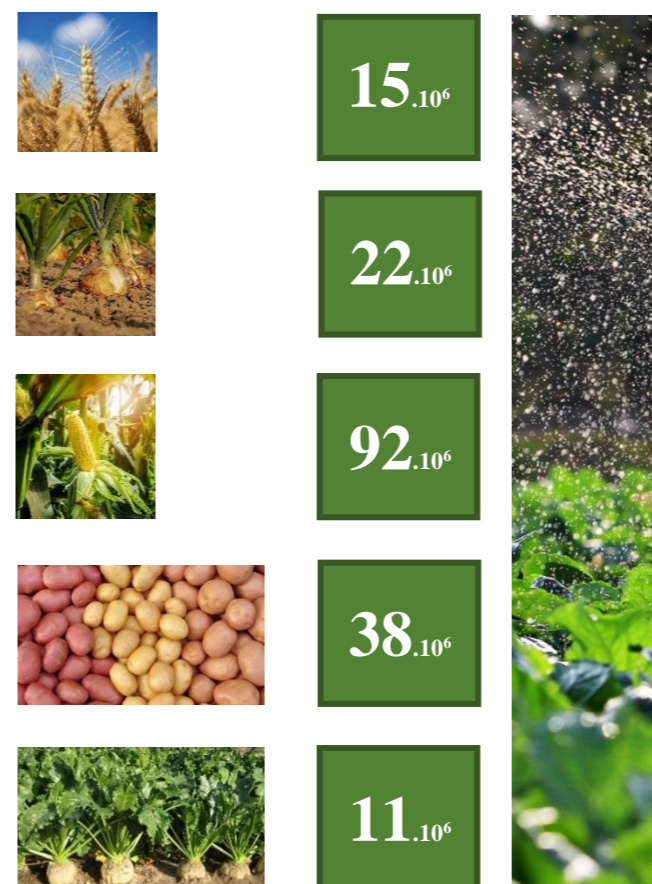
Graf č.2: Prehľad odberu vody na závlahy m³, aplikácia závlahovej m³/ha dávky a zavlažená výmera v ha

“

Extrémom dnešnej doby sú privalové zrážky, ktoré nie sú rovnomerne rozložené a spôsobujú škody vo forme povodní a vodnej erózie pôdy. Nedostatočný čas na infiltráciu do pôdy spôsobuje deficit podzemnej zásoby vody.

Najviac zavlažované plodiny (m³)

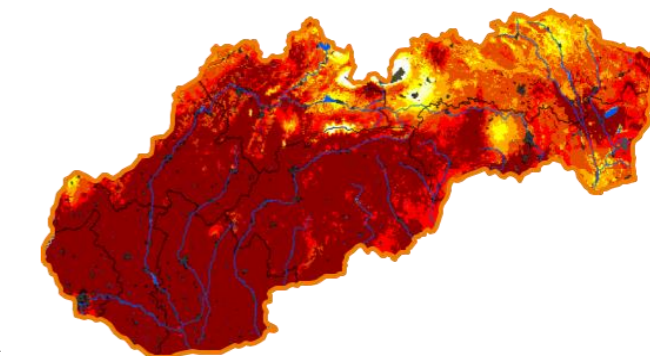

STAV PŮDNEJ VLAHY A SUCHA 2022

Situácia so suchom sa v porovnaní s minulým rokom ešte viacej zhoršila, a to predovšetkým na západnom Slovensku. Extrémne sucho aktuálne zasahuje takmer 60 % územia a sucho rôznej intenzity je na takmer 99 % územia Slovenska. Relatívne nasýtenie pod kritickou hranicou 10 % je na približne polovici územia.

Deficit pôdnej vlahy je na takmer celom území, a najvyššie hodnoty sú -80 až -100 mm na severozápadnom Slovensku. Normálne vlhové podmienky sú len na 0,7 % celkovej plochy.

EXTRÉMNA SITUÁCIA V ROKU 2022

Hlásenia reportérov za rok 2022

- Kombinácia vysokej teploty vzduchu, nízkych a nerovnomerných úhrnov zrážok, najmä z lokálnych búrok a veterného počasia, spôsobili prehlbovanie sucha na Slovensku aj v letom období. Reportéri hlásili popraskanú a prašnú pôdu, vlhkosť semien hrachu len cca 10 %, opakované nutné zavlažovanie kukurice, ktorá ostala nenávratne poškodená bez riadne opelených klasov.
- Hlásili aj výrazné poškodené porasty slnečnice, sóje, tráv a lucerny. Výsledky žatvy, ktorá nastala veľmi skoro (už v polovici júna počas extrémneho sucha), potvrdili prvotné odhady poľnohospodárov. Úroda ozimín bola priemerná, v mnohých okresoch podpriemerná.

INTERSUCHO | 2022

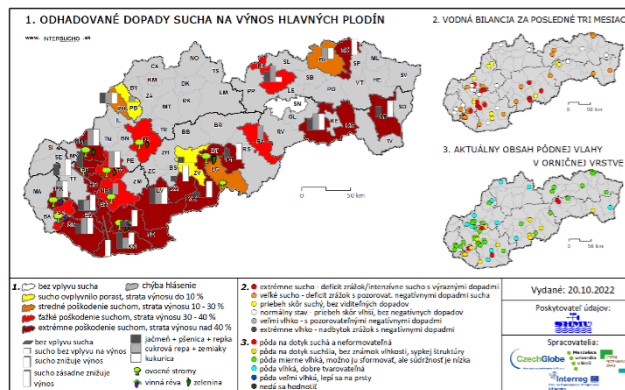
INVESTÍCIE V ROKU 2022

Poľnohospodárske subjekty v rámci výziev investovali v roku 2022 do prenajatého majetku zdroje PPA ako aj svoje vlastné finančné prostriedky. V rámci dotácií obnovili závlahové čerpacie stanice a koncové zariadenia, respektíve nakúpili nové závlahové zariadenia ako sú pásové zavlažovače alebo lineárne či pivotové zavlažovače.

DOPADY NA POĽNOHOSPODÁRSTVO A OVOCINÁRSTVO

Vývoj a rast poľnohospodárskych plodín bol na začiatku jari 2022 ovplyvnený pretrvávajúcimi nočnými mrazmi, chladným a veterným počasím s výrazným deficitom atmosférických zrážok.

Reportéri hlásili nedostatok pôdnej vlhky, najmä vo vrchnej vrstve pôdy, stagnujúce oziminy, problémy so vzhádzaním už zasiatych jarín, suchom a mrazmi stresujúce ovocné stromy na Podunajskej nížine, Záhorí a v južných okresoch stredného a východného Slovenska. Ani výskyt atmosférických zrážok v druhej polovici jari nebol pre vegetáciu postačujúci. Reportéri naďalej hlásili slabé zakorenenie, nedostatočný vývoj odnoží ozimín, repky, riedke a nesúvislé vzhádzanie maku jarného, kukurice, poškodenie koreňov pšenice mrazmi i slabý nárast hmoty pri krmovinách na väčšine Slovenska. Problémy hlásili aj ovocinári. Úroda drobného ovocia a ovocných stromov bola silne poznačená suchom, aj napriek zavlažovaniu.

Hlásený bol najmä predčasný opad ovocia a lístia, plodov bolo málo a boli malé. Väčšina ovocia bola kvôli suchu poškodená hmyzom a vtáctvom.

Vinohradníci z Podunajskej nížiny hlásili dopady sucha na viniči podpriemerne malými bobuľami na strapcoch, ktoré však rýchlo dozrievali. Zrážky koncom leta priniesli zväčšenie bobúľ a lepšiu úrodu, znížila sa však cukornatosť hrozna, ktorá dosahovala len priemernú hodnotu.

Prejavy sucha boli zaznamenané aj na zelenine na väčšine územia Slovenska. Najviac trpeli papriky, paradajky, cukety, uhorky, hlúboviny, či koreňová zelenina na poliach, ktoré si vyžadovali zvýšenú závlahu. Sucho malo za následok aj intenzívnejší výskyt chorôb a škodcov. 10.1.2023 | KLIMATOLÓGIA | ANALÝZA | M. TURŇA, G. IVANÁKOVÁ, I.KRČOVÁ, J.ROZKOŠNÝ, J.RIDZOŇ

Prehľad investícií do závlahových sústav a závlahových zariadení v rámci opatrenia 4.1. MPRV, SR.

Žiadateľ názov	Obec	Predmet investície	Investície do	Investície od
AGRIMPEX, družstvo	Trstice	Širokopásmový pivotový zavlažovač a 4 ks pásových zavlažovačov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGRO Hostovce, s. r. o.	Hostovce	Rekonštrukcia ČS + 5 ks pásových zavlažovačov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Agro Voderady - Slovenská Nová Ves, a.s.	Voderady	koncové zariadenia, výmena čerpadla, potrubia, armatúr, el. rozvodov, kompresoru, osadenie/výmena zariadení na meranie a reguláciu čerpania...	KZ - Koncové zariadenie, ČT - čerpacia technika, EZ - elektrorozvod	4.1. MPRV, SR
AGRO-BIO HUBICE, a. s.	Hubice	Modernizácia závlah.detailov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGRODŌMŌTOR, s. r. o.	Vlky	4 ks pivotových zavlažovačov s kvapkovou závlahou.	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGRODŌMŌTOR, s. r. o.	Vlky	4 ks nových pásových zavlažovačov + mikrozávlaha 20 ha	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGRODŌMŌTOR, s. r. o.	Vlky	4 ks nových pásových zavlažovačov + mikrozávlaha 20 ha	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGRODŌMŌTOR, s. r. o.	Vlky	4 ks nových typov koncových zavlažovačov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGRODŌMŌTOR, s. r. o.	Vlky	4 ks nových pásových zavlažovačov + mikrozávlaha	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGRO-DRUŽSTVO Trebatice	Trebatice	Pásové zavlažovače	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Agrogrant, spol. s r.o.	Dunajská Streda	rekonštrukcia stožiarovej trafostanice - NN rozvádzača	TS - Trafostanica	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
AGRO-KREDIT, s. r. o.	Štvrtok na Ostrove	Širokozábberové pivotové zavlažovače + rekonštrukcia závlahových staníc	KZ - Koncové zariadenie, ČT - čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
AGRO-KREDIT, s. r. o.	Štvrtok na Ostrove	Širokozábberové pivotové zavlažovače + rekonštrukcia závlahových staníc	KZ - Koncové zariadenie, ČT - čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
AGRO-KREDIT, s. r. o.	Štvrtok na Ostrove	2 ks pásové zavlažovače	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGRO-KREDIT, s. r. o.	Štvrtok na Ostrove	Rekonštrukcia stavebnej časti a elektroinštalácie	ST - Stavebná časť, EZ - elektro rozvodne, rozvody	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
AGRO-KREDIT, s. r. o.	Štvrtok na Ostrove	Rekonštrukcia stavebnej časti a elektroinštalácie	ST - Stavebná časť, EZ - elektro rozvodne, rozvody	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
AGROLENS spol. s r.o.	Zlaté Klasy	OZNÁMENIE o prestavbe rozvádzača a montáži 3 ks frekvenčných meničov.	EZ - Elektro rozvodne, rozvody	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
AGROLENS spol. s r.o.	Zlaté Klasy	OZNÁMENIE o namontovaní SOFT štartéra	EZ - Elektro rozvodne, rozvody	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
AGROLENS spol. s r.o.	Zlaté Klasy	OZNÁMENIE o namontovaní SOFT štartéra na elektromotor č. 2	ČT - Čerpacia technika	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
AGROLENS spol. s r.o.	Zlaté Klasy	OZNÁMENIE - generálna oprava čerpadla 300 CVAV-460-32-3-LN	ČT - Čerpacia technika	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
AGROLENS spol. s r.o.	Zlaté Klasy	OZNÁMENIE o nákupe a výmene šupátka.	RS - Rúrová sieť	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
AGROMAČAJ, a. s.	Kráľová pri Senci	7 ks nových širokozábberových pivotových zavlažovačov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGROMAČAJ, a. s.	Kráľová pri Senci	Koncové zariadenia + rekonštrukcia ČS ev.č. 5203125002	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
Agromart, a. s.	Trakovice	Koncové zariadenia + Rekonštrukcia ČS, stavebné úpravy	KZ - Koncové zariadenie, ČT - čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
AGROMART, a.s.	Trakovice	Rekonštrukcia technológie, elektrotechnológie, stavebnej časti a rúrovej siete	ČT - Čerpacia technika, ST - stavebná časť, RS- rúrová sieť, PL-oplotenie	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
Agropartner, s. r. o.	Plavecké Podhradie	výmena technológie na ČS a nákup lineárneho zavlažovača	KZ - Koncové zariadenie, ČT - čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
AGROPEK - TEAM, s. r. o.	Veľký Grob	3 ks širokozábberových pivotových zavlažovačov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGROPEK-TEAM, s. r. o.	Veľký Grob	1 ks nový koncový zavlažovač pivot	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGROPEK-TEAM, s. r. o.	Veľký Grob	1 ks širokozábberového pivotového zavlažovača	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGROPROVA, s. r. o.	Komárno	Oplotenie areálu, vybudovanie zabezpeč.zariadenia, stavebné úpravy, rekonštrukcia inžinierskych el.sietí, napojenie	ST - Stavebná časť, OT - Oplotenie, ČT-Čerpacia	Nájomca TPC HZZ - na závlahy

“

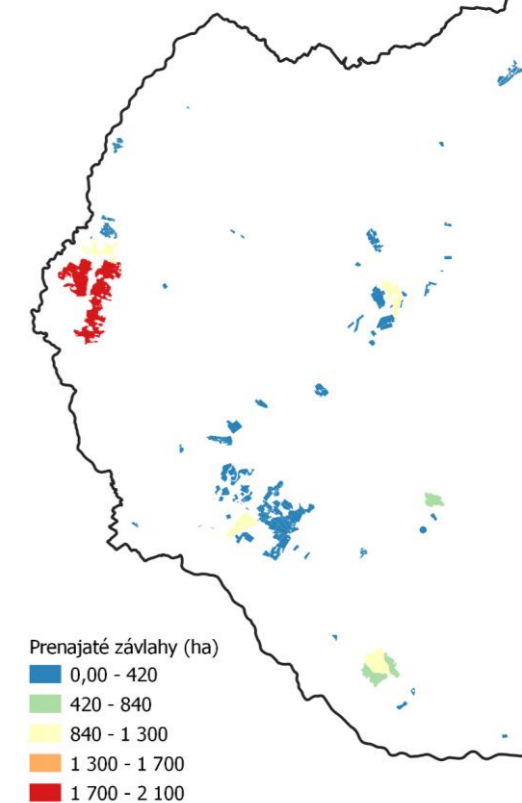
V rámci projektov bolo 71 investícií realizovaných prostredníctvom výzvy 4.1. MPRV, SR a 26 investícií bolo realizovaných do závlahových čerpacích staníc. Niektoré investície si poľnohospodári hradia z vlastných finančných prostriedkov.

AGROPROVA, s. r. o.	Komárno	Montáž širokozábereového závlahového zariadenia 11 ks, rekonštrukcia čerpacích staníc	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
AGROSEMA, s. r. o.	Sládkovičovo	3 ks širokozábereových pivot.zavlažovačov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
AGRO-VÁH, s. r. o.	Diakovce	2 ks širokopásmové pivotové zavlažovače + rekonštrukcia ČS	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
AMKOV, s. r. o.	Bratislava	Výmena oplatenia, vstupnej brány a bránky	PL - Oplotenie	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
Andrej Šebeň SHR	Senec	2 ks mobilných pásových bubnových zavlaž. zariadení	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Bioplant, s. r. o.	Ostratice	Rekonštrukcia elektrorozvodov, strojnotechnologickej časti, montáž kamery a klimatizácie - doplnenie rekonštr. čerpadiel	EZ - Elektro rozvodne, rozvody, ST - Stavebná časť, EZS	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
Bioplant, s. r. o.	Ostratice	Rekonštrukcia elektrorozvodov, strojnotechnologickej časti, montáž kamery a klimatizácie - doplnenie rekonštr. čerpadiel	EZ - Elektro rozvodne, rozvody, ST - Stavebná časť, EZS	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
Bioplant, s. r. o.	Ostratice	Rekonštrukcia elektrorozvodov, strojnotechnologickej časti, montáž kamery a klimatizácie	EZ - Elektro rozvodne, rozvody, ST - Stavebná časť, EZS	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
Biospa, s. r. o.	Kúty	2 ks pásových zavlažovačov, 5 ks mobilných filtračných staníc + rekonštrukcia ČS + výmena potrubia	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika, RS - rúrová sieť	4.1. MPRV, SR
BONI FRUCTI, s. r. o.	Dunajská Lužná	Kvapková závlaha	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Boris Rehák	Holíč	Búranie betónových podstavcov pod motormi a čerpadlami, zabetónovanie energokanálu	ST - Stavebná časť	Nájomca iné využitie - napr. ČS na skladové účely
Brest, spol.s.r.o.	Plavecké Podhradie	Výmena 3 čerpadiel s elektromotormi s inštaláciou a pripojením	ČT - Čerpacia technika	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
Dan-Slovakia Agrar, a. s.	Veľký Meder	5 ks širokozábereových pivotových zavlažovačov + kontajnerová ČS a rozvodné hadice	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
FOOD FARM, s. r. o.	Hlohovec	Modernizácia závlahových detailov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
FOOD FARM, s. r. o.	Trnava	Rekonštrukcia rúrovej siete.	RS - Rúrová sieť	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
FOOD Farm, s.r.o.	Trnava	Inštalácia novej sacej techniky	ČT - Čerpacia technika	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
František Rybár - Rybárová farma	Šurany	6 ks širokozábereových pivotových zavlažovačov, kontajnerová ČS a rozvodné hadice	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
František Rybár - RYBÁROVÁ FARM	Šurany	6 ks širokozábereových pivotových zavlažovačov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
GAMOTA, výrobné družstvo	Komárno	Širokozábereové závlahové zariadenia pivot 10 ks	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Granelam, a.s.	Ostrov	Širokozábereový zavlažovač	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
CHATEAU MODRA, a. s.	Modra	Kvapková závlaha	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
CHATEAU MODRA, a. s.	Modra	Kvapková závlaha	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Ľudovít Grüner SHR G - Progres	Slepčany	3 ks širokozábereových pivotových zavlažovačov + údržba rúrovej siete + rekonštrukcia ČS	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Michal Szalay	Veľký Biel	Rekonštrukcia ČS + modernizácia závlahových detailov	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
PD Blatné	Blatné	Rekonštrukcia ČSZ + modernizácia závlahových detailov	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
PD Čachtice	Čachtice	Pivotový a lineárny zavlažovač	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD Čachtice	Čachtice	rekonštrukcia čerpadiel a elektroinštalácie	ČT - Čerpacia technika, EZ - elektro rozvodne, rozvody	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
PD Čachtice	Čachtice	rekonštrukcia čerpadiel a elektroinštalácie	ČT - Čerpacia technika, EZ - elektro rozvodne, rozvody	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
PD Dolný Štál	Dolný Štál	Modernizácia závlahových detailov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD Holice	Holicie	Koncové zariadenia	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR

PD Holice	Holicie	Ziadosť o stanovisko - Oprava časti RS. Zvažujú opravu ČS Holice	RS - Rúrová sieť	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
PD Chorvátsky Grob - Bernolákovo	Chorvátsky Grob		KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD Melčice - Lieskové	Melčice - Lieskové	Pásové zavlažovače	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD Orechová Potôň	Orechová Potôň	2 ks širokozábereových pivotových strojov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD Ponitrie	Presefany	2 ks širokozábereových univerzálnych lineárnych zavlažovačov + podporné čerpadlo + rozvodné potrubie	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
PD so sídlom v Novom Živote	Nový Život	2 ks pivotové širokozábereové zavlažovače	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD so sídlom v Novom Živote	Nový Život	Rekonštrukcia stavebnej časti a elektroinštalácie	ST - Stavebná časť, EZ - Elektro rozvodne, rozvody	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
PD so sídlom v Novom Živote	Nový Život	Širokozábereové pivotové zavlažovače a pásové zavlažovače + rekonštrukcia závlahových staníc	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
PD Sokolce	Sokolce	3 ks širokozábereových pivotových zavlažovačov + rekonštr. technológia na ČS	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
PD v Hornej Potôni	Horná Potôň	Modernizácia závlah detailov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD v Jurovej	Jurová	Koncové zavlažovacie zariadenia	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD v Jurovej	Jurová	2 ks širokozábereové pivotové stroje	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD v Ohradoch	Ohrady	3 ks širokozábereové pivotové zavlažovače	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD v Ohradoch	Ohrady	Závlahová sieť a závlah. detail	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD v Tomášove	Tomášov	3 ks pásových zavlažovačov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD Vajnory	Bratislava 36	Koncové zariadenia	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD vo Veľkom Blahove	Veľké Blahovo	Rekonštrukcia strojnotechnolog. časti a elektroinštalácie.	ČT - Čerpacia technika, EZ - Elektro rozvodne, rozvody	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
PD Vrbové	Vrbové	Nové typy zavlaž. zariadení	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD Vrbové	Vrbové	4 ks širokozábereových pivotových zavlažovačov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PD Žikovce - Ratkovce	Ratkovce	Rekonštrukcia technolog. vybavenia ČS a modernizácia závlah. detailov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
PLANTEX, s. r. o.	Veselé	Závlahové detaily	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Podielnícke družstvo DUNAJSKÉ	Bratislava - Rusovce	Pásové zavlažovače + rekonštrukcia ČS	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
Polnohospodárska spoločnosť Dolná Saliba, s. r. o.	Dolná Saliba	Modernizácia rúrovej siete a závlahového detailu - širokozábereový pivotový zavlažovač	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Polnohospodárske družstvo Žikovce-Ratkovce	Ratkovce	9 ks širokozábereových pivotových zavlažovacích zariadení	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Poľnohospodársko-obchodné družstvo Abrahám	Abrahám	Koncové zariadenia	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Pónya a syn, s. r. o.	Dolné Saliby	2 ks širokozábereových pivotových zavlažovačov, 1 ks kvapkovej závlahy, údržba rúrovej siete	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Roľnícke družstvo v Pavliciach	Pavlice	Koncové zariadenia	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
SLOV-MART s.r.o.	Kátlovce	Rekonštrukcia technológie, elektrotechnológie, stavebnej časti a rúrovej siete	ČT - Čerpacia technika, ST - stavebná časť, RS - rúrová sieť, PL - oplotenie	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
SLOV-MART, s. r. o.	Kátlovce	Koncové zariadenia + Rekonštrukcia ČS	KZ - Koncové zariadenie, ČT - Čerpacia technika	4.1. MPRV, SR
SPD Veselé	Veselé	Koncové zariadenia	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
SPD Veselé	Veselé	11 ks širokozábereových pivotových zavlažovačov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
SUPRO	Marcelová	3 ks širokopásmových zavlažovačov pivotového typu	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Marcelová, a. s.	Marcelová, a. s.	2 ks širokopásmových zavlažovačov	KZ - Koncové zariadenie	4.1. MPRV, SR
Šintavan, s. r. o.	Šintava	Budova ČS, čerpadlo, prípojka NN, sanie a výtlač RS a prietokomer	ČT - Čerpacia technika, stavebná časť, rúrová sieť, elektrorozvody	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
Šutta Juraj MVDr.	Bratislava, Nové Mesto		ČT - Čerpacia technika	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
Závlahy Abrahám s.r.o.	Abrahám	Prenajímateľ konštatuje vykonanú investíciu na stavebnej, technologickej časti predmetu nájmu	ČT - Čerpacia technika	Nájomca TPC HZZ - na závlahy
Závlahy Abrahám s.r.o.	Abrahám	Prenajímateľ konštatuje vykonanú investíciu na stavebnej, technologickej časti predmetu nájmu	ČT - Čerpacia technika	Nájomca TPC HZZ - na závlahy

ZÁVLAHOVÉ ÚZEMIA V NÁJME PODĽA VEĽKOSTI VÝMERY

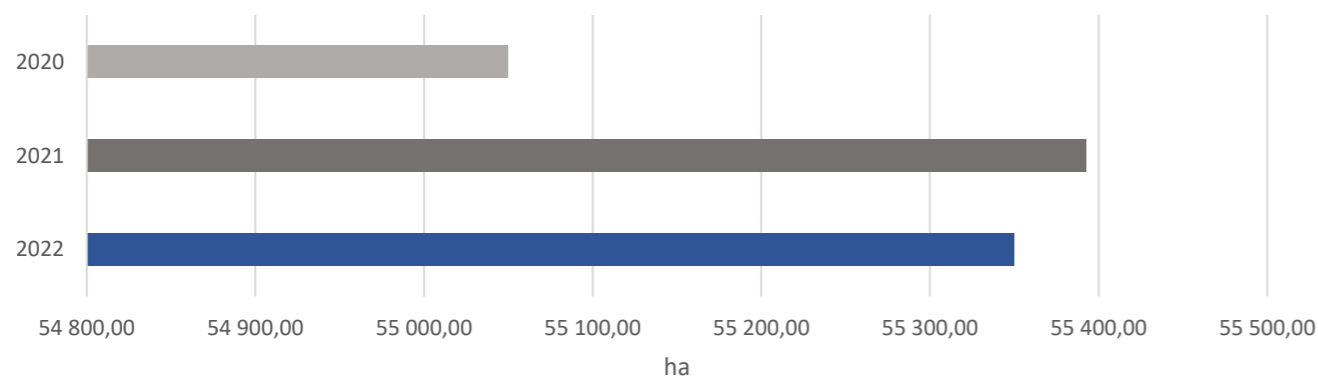

PREHLAĎ PRENÁJMU ZÁVLAH V ROKU 2022

Poľnohospodárske subjekty majú v nájme v roku 2022 celkovú výmeru 55 349,67 ha. Uvedená výmera je zavlažovaná prostredníctvom štátnej závlahovej infraštruktúry.

Od roku 2007 bolo možné využívať štátne závlahové zariadenia len formou prenájmu. Tieto kapacity boli ponúknuté záujemcom do prenájmu za hektár zabudovanej zavlažiteľnej plochy konkrétnej závlahovej stavby s podmienkou, že nájomca ich bude v rámci prijateľného a zmluvne dohodnutého spôsobu využitia udržiavať a chrániť na vlastné náklady a takisto náklady na dodávku závlahovej vody si bude uhrádzať z vlastných zdrojov vo výške jeho skutočných nákladov.

Graf č.3: Prehľad prenajatej výmery v ha za obdobie 2020, 2021 a 2022

Pri porovnaní postupného vývoja rozsahu prenajatých závlah za obdobie od roku 2007, odkedy je uplatňovaný jednotný spôsob využívania štátnych závlah prenájmom, je v priebehu jednotlivých rokov zrejмый pokles záujmu o ich prenájom, a tým aj využívanie podnikmi poľnohospodárskej prvovýroby.

Tab. č.2: Zavlažovaná výmera v ha

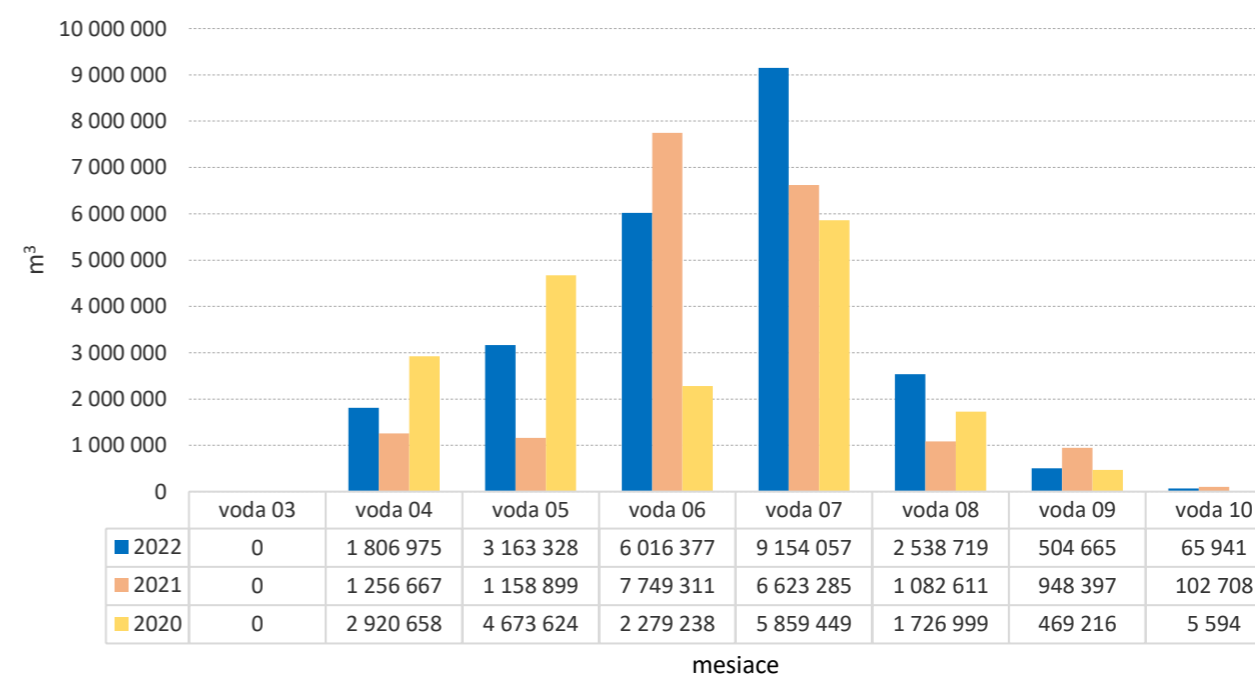
Rok	ZAZMLUVNENÁ VÝMERA
2022	55 349,67
2021	55 392,67
2020	55 049,81

Údaje v tabuľke podľa jednotlivých rokov dokumentujú, že za uvedené obdobie sa výmera prenajatých závlah znížila

Odber závlahovej vody sa začína od marca a končí v októbri. Množstvo teda veľkosť odobratého množstva vody je závislé od aktuálnej situácie teploty a množstva spadnutých zrážok. V roku 2022 bol najväčší odber závlahovej vody v mesiaci júl kedy bol najväčší výskyt sucha na území Slovenskej republiky.

Graf č.4: Prehľad odobratej vody za jednotlivé mesiace za roky 2020, 2021 a 2022

V posledných 10 – 15 rokoch došlo k výrazným kvalitatívnym aj kvantitatívnym zmenám v druhoch a rozsahu zavlažovaných plodín. Poklesli plochy krmovín na ornej pôde a tie, ktoré sa zachovali, sa zavlažujú v minimálnom rozsahu. To isté platí aj o technických plodinách, kukurici a ostatných poľných plodinách. Tento vývoj naznačuje skutočnosť, že závlahy využívajú v posledných rokoch predovšetkým pestovatelia intenzívne zavlažovaných plodín, ktoré sú na trhu oceňované v takej výške, že pri tvorbe ceny je možné zahrnúť aj nie malé náklady na závlahovú vodu.

“

Pestovatelia bežných tržných poľných plodín alebo krmovín sú v súčasnej finančnej situácii z pohľadu nutných vyšších dodatočných nákladov na závlahy zrejme nútení z dôvodu sucha voliť radšej riziko nižšieho objemu a kvality úrody.

VODNÁ STRATÉGIA – VÍZIA A TÉMY

V roku 2023 bude cílené na aplikovanie novej vodnej politiky SR na roky 2023 – 2027 s výhľadom 2030. V rámci 5 rokov je potrebné identifikovať rizikové vodné zdroje, ktoré slúžia ako zdroj vody pre závlahy.

VÍZIA

VÍZIOU JE HLAVNE:

- Prehodnotenie ekonomických ukazovateľov
- Sledovanie rizík spojených so závlahami
- Zavádzať inovatívne riešenia v oblasti závlah a efektívne zavlažovanie
- Prepracovanie manipulačných poriadkov pre lepší manažment s vodou
- Spoplatnenie produkcie vody (t/m³) a množstva vody (€/m³) v poľnohospodárstve

STRATEGICKÉ TÉMY

V rámci SPP 2027 je potrebné zabezpečiť možnosti spolupráce a komunikácie v rámci webových aplikácií vo forme dispečingu závlah.

TÉMA 1 Manažovanie závlah „na vzdialený prístup“ a poradenská činnosť

TÉMA 2 Adresné obmedzenia, respektíve regulácia spotreby vody v rámci klimatickej zmeny

TÉMA 3 Smerovanie a budovanie opatrení zameraných na zmenu klímy a riziká sucha

Štátny podnik Hydromeliorácie, ako správca štátnych závlahových zariadení bude aj naďalej v priebehu závlahovej sezóny roku 2023 spoločne so zakladateľom hľadať v oblasti využívania vodohospodárskych služieb týchto zariadení možnosti na zvýšenie tvorby vlastných zdrojov, a tým adekvátneho zníženia požiadaviek na finančnú podporu z rozpočtovej kapitoly rezortu.

Vychádzajúc zo skúseností, organizácie a finančného zabezpečenia doterajšej starostlivosti o hydromelioračný majetok závlah vo vlastníctve štátu a jeho využitia, je zrejmý špecifický charakter týchto zariadení vo vzťahu k nákladovej náročnosti poľnohospodárskej výroby.

Doplňujúce informácie

KONTAKT PRE INFORMÁCIE:

Igor Kondé	igor.konde@hmsp.sk
Michala Malastová	michala.malastova@hmsp.sk
Odbor Správy a Prevádzky HMZ	osap@hmsp.sk www.hydromelioracie.sk

“

Úloha predložiť správu o vyhodnotení závlahovej sezóny za predchádzajúci kalendárny rok a o príprave závlahovej sezóny v aktuálnom roku vyplýva pre sekciu poľnohospodárstva z rezortných úloh rozpracovania Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na rok 2016 -2020.

Cieľom úlohy je zabezpečiť spracovanie a predkladanie pravidelných informácií vedeniu ministerstva o podmienkach, spôsobe a rozsahu využívania závlahového hydromelioračného majetku vo vlastníctve štátu spolu s jeho finančným zabezpečením, ktorý spravuje štátny podnik Hydromeliorácie, š.p.. Štátny podnik bol založený na uspokojovanie verejných záujmov a jeho primárnou úlohou je udržiavanie a systematické zabezpečovanie prevádzkyschopnosti hlavných melioračných zariadení, ktoré upravujú vodno-vzdušné pomery pôd v poľnohospodárskej krajine, zmiernujú sucho, znižujú zamokrenie a upravujú priebežné odvádzanie vnútorných vôd ako súčasť protipovodňovej ochrany.

